

§ 32**Yttrande över Handlingsprogram för bevarande av samiska språk**

Dnr 00024-2021

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår att regionstyrelsen beslutar att lämna yttrande enligt förslaget.

Sammanfattning

Region Norrbotten är förvaltningsområde för samiska.

Region Norrbotten välkomnar alla initiativ till att öka kunskapen om samer och som aktivt bidrar till att utveckla de samiska språken.

Region Norrbotten ställer sig överlag positiv till handlingsprogrammet men vissa förslag är svåra att överblicka och bedöma på vilket sätt det kan komma att påverka regionens arbete i framtiden. Det gäller inte minst förslagen på samisk språklag och ratificering av den europeiska språkstadgans artikel 13 2c. Även förslaget att Sametinget ska ha huvudansvaret för det samiska kulturarvet är svårt att överblicka.

Region är positiv till åtgärdsförslag som möjligheter att mäta språkens utveckling, etablerandet av språkcentrum och språkresurscentrum, statlig upphandling av översättningstjänster, nationell samordning av gemensamma utbildningsinsatser samt långsiktiga insatser för en obruten utbildningskedja. För regionen är det viktigt att säkra tillgången till personal med kunskaper i samiska inom hälso- och sjukvården.

Ärendet**Bakgrund**

Handlingsprogrammets syfte är att främja möjligheten för de samiska språken att revitaliseras och fortleva som levande språk i Sverige samt att föreslå åtgärder för att komma framåt med minoritetspolitiken för det långsiktiga bevarandet. Sametinget har haft uppdraget att ta fram ett handlingsprogram för bevarande av de samiska språken. Institutet för språk- och folkminne (ISOF) har haft ett liknande uppdrag för finska, jiddisch, meänkieli och romska.

Situationen för de nationella minoritetsspråken är allvarlig, inte minst när det gäller samiska. Region Norrbotten är förvaltningsområde för samiska.

Region Norrbottens yttrande

Region Norrbotten ställer sig positiv till handlingsprogrammets intentioner och välkomnar alla initiativ till att öka kunskapen om samer och som aktivt bidrar till att utveckla de samiska språken. Om detta görs bäst genom en

särskild samisk språklag kan regionen i nuläget inte bedöma men ser inga hinder i att harmonisera lagstiftningen vad gäller samiska språk med Norge och Finland. Vad gäller *artikel 13 Ekonomiska och sociala förhållanden 2.c* i den Europeiska språkstadgan om vård och omsorg i förhållande till de samiska språken så behöver det tydliggöras vad åtagandet innebär.

Regionen ser ett behov av att samla kunskap och mäta de insatser som genomförs med syfte att revitalisera språken. För att göra det behövs indikatorer och statistik att följa över tid.

Region Norrbotten konstaterar att det samiska självbestämmandet även bör inkludera det samiska kulturarvet. Om förvaltningsansvaret flyttas över till Sametinget bör det ske i dialog och samverkan med de myndigheter och institutioner som idag på olika sätt förvaltar samiska kulturarv.

Ett utvecklingsområde som regionen prioriterar är bygga upp den kulturella infrastrukturen i Norrbotten vad gäller stödfunktioner, mötesplatser och institutioner för nationella minoriteter och urfolk. Regionen ser ett stort behov av språkcentrum för att bevara och utveckla samiska och arbetet med att etablera språkcentrum i lule- och nordsamiskt område bör genast återupptas. Vidare ställer sig regionen positiv till förslaget med regionala och lokala språkresurscentrum.

Region Norrbotten konstaterar att det är viktigt att utbildningskedjan fungerar för de som talar och vill lära sig samiska. Det är även avgörande för att den offentliga sektorn ska ha tillgång till personal med språk- och kulturkompetens. Arbetet med kompetensförsörjningen bör vara strategiskt och långsiktigt och inkludera korttidsstudier och yrkesvuxenutbildningar. Tillgången till kvalificerade tolkar och översättare är avgörande för att regionen ska kunna leva upp till lagens krav. Förslaget att på statlig nivå upphandla översättare med fastlagda ramavtal för dessa tjänster är intressant då det bidrar till att skapa bättre förutsättningar för tolkar och översättare.

För att samiska ska ha en möjlighet att överleva bör arbetet vara långsiktigt och åtgärdsförslagen genomföras omedelbart.

Beslutsunderlag:

[Remissyttrande](#)

[Sametingets förslag till Handlingsprogram för bevarande av samiska språk](#)

Protokollsutdrag skickas till:

Ku.remissvar@regeringskansliet.se

Ku.csm@regeringskansliet.se (kopia)